

**Toespraak van Emir Kir,
Staatssecretaris bevoegd voor Stedenbouw
in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**

PERSCONFERENTIE

**Voorstelling van de tentoonstelling
« BOUWEN VOOR BRUSSEL-
Architectuur en stedelijke transformaties in Europa»**

Vrijdag 8 oktober 2010 – 11 uur

Dames en Heren,

Ik ben zeer verheugd om hier vandaag, in het kader van het Europese Voorzitterschap van België, « BOUWEN VOOR BRUSSEL » te mogen inhuldigen. Sedert mijn indiensttreding in 2009, als Staatssecretaris bevoegd voor Stedenbouw in Brussel, heb ik naar deze prachtige en grootse tentoonstelling uitgekeken. Het was immers van fundamenteel belang dat we op het moment dat Brussel voor grote uitdagingen staat – en niet in het minst op demografisch vlak – de verantwoordelijkheid nemen om het grote publiek te informeren over de omvangrijke architecturale en stedenbouwkundige projecten die onze Europese buurlanden hebben aangedurfd en die overtuigende antwoorden/ideeën hebben aangebracht.

Vandaag is Brussel wereldwijd bekend voor de kwaliteit van haar oude bouwwerken en voor de rijkdom van haar erfgoed (en in het bijzonder voor haar Art Nouveau). En terecht, maar mijns inziens geldt dit nog niet voldoende voor haar hedendaagse architectuur.

U zal het met mij eens zijn, Brussel heeft nog niet genoeg durf, heeft nog niet voluit haar plaats verworven in de 21ste eeuw en tot dusver nog niet genoeg opmerkelijke verwezenlijkingen op haar naam staan...

Nochtans kunnen hedendaagse en vernieuwende projecten- zelfs als ze in strijd zijn met de oude typologieën- vaak een inspiratie zijn voor andere realisaties en een nieuwe dynamiek doen ontstaan op maat van een wijk of in de hele stad. Deze tentoonstelling wil de nieuwsgierigheid en de inspiratie opwekken van al diegenen die bijdragen aan de

evolutie van ons Gewest alsook van de inwoners.

Bij de verbetering van de kwaliteit van de stedenbouwkundige projecten dient echter rekening te worden gehouden met verschillende belangrijke criteria : het aspect duurzame ontwikkeling, aandacht voor de functionaliteit van de ruimten, de naleving van de veiligheidscriteria, de noodzakelijke goede integratie van het project in de wijk, de mobiliteit en de goede inrichting van de directe omgeving.

Bij het organiseren van de tentoonstelling « BOUWEN VOOR BRUSSEL », heb ik uitzonderlijk ambitieuze architectuurprojecten in de schijnwerpers geplaatst die in Europa werden verwezenlijkt gedurende deze laatste tien jaar. Deze projecten zijn vaak de motor geweest voor een nieuwe dynamiek van een wijk, of zelfs van de hele stad waar ze werden opgericht.

De tentoonstelling « BOUWEN VOOR BRUSSEL » werpt een blik op andere Europese steden, zoals Madrid, Zürich, Hamburg of Rotterdam, die de laatste jaren allemaal een vooruitstrevend beleid hebben gevoerd door modernisering en verbetering van de levensomstandigheden in de stad. Grote stedelijke transformaties hebben er de werkgelegenheid en de economische ontwikkeling gestimuleerd; ze hebben bijgedragen tot een betere bereikbaarheid en organisatie van het openbaar vervoer; ze zijn erin geslaagd om genoeg woningen te bouwen die voor iedereen toegankelijk zijn, om de stadsstructuur te herstellen en de openbare ruimten opnieuw in te richten.

BOUWEN VOOR BRUSSEL onderzoekt hoe kwaliteitsvolle architecturale en stedelijke projecten een antwoord kunnen bieden op de stedenbouwkundige uitdagingen van de Europese steden waar onze hoofdstad eveneens voor staat.

We onderscheiden vijf uitdagingen waarrond deze tentoonstelling is opgebouwd:

« **demografische groei** »,
« **openbare voorzieningen** »,
« **stedelijke economie** »,
« **mobiliteit** »,
en « **nieuwe wijken** ».

Aan de hand van maquettes, films, plannen en foto's, stelt de tentoonstelling een selectie voor van ontwerpen van architecten met internationale faam zoals Rem Koolhaas, Peter Zumthor, Zaha Hadid, Richard Rogers ou Lacaton Vassal. Daarnaast toont de expositie wat deze visies en ontwerpen kunnen betekenen in de Brusselse context.

Deze tentoonstelling is echter slechts een eerste stap om alle burgers bewust te maken van de rol en het belang van hedendaagse architectuur in het stedelijke landschap.

Andere initiatieven zullen het daglicht zien tijdens de komende weken of maanden; ik denk meer bepaald aan het organiseren van 5 ronde tafel gesprekken, elk gewijd aan een

uitdaging van de tentoonstelling, die zullen worden geleid door Brusselse specialisten, Europese persoonlijkheden alsook de gewestelijke Ministers die deze materie aangaat. De debatsessies zijn gericht op een gevarieerd publiek van actoren: de institutionele- en verenigingswereld, de gemeentebesturen, architecten en stedenbouwkundigen, universiteitsprofessoren, handelaarsverenigingen, wijkcomités, inwoners die kunnen getuigen aan de hand van persoonlijke ervaringen enz. Ter conclusie zal een afsluitingssessie worden gehouden over de vijf besproken thema's.

Tijdens de duur van de tentoonstelling worden hier in Bozar tevens twee grote conferenties georganiseerd; de eerste vindt plaats op 15 november en wordt geleid door Alexandre Chemetoff, Frans architect en landschapschilder, auteur van onder andere de plan-gids van l'île de Nantes; de tweede ligt reeds vast voor 29 november en zal worden geleid door Peter Zumthor, een Zwitsers architect die in 2009 de prestigieuze Pritzker prijs heeft ontvangen.

Nog steeds in verband met de tentoonstelling wordt in het eerste semester van 2011 een catalogus uitgegeven. Daarin zullen eveneens de conclusies worden opgenomen van de debatten die werden gevoerd over de vijf uitdagingen, en dit ter illustratie van de concrete pistes die zullen worden gevolgd om de Brusselse evolutie te voeden.

De tentoonstelling « BOUWEN VOOR BRUSSEL » zal, hoop ik, een indruk nalaten die zelfs verder reikt dan onze landsgrenzen. Het Europese academische en professionele milieu heeft veel over dit evenement gehoord en het is niet uitgesloten dat deze tentoonstelling kan worden « geëxporteerd » buiten onze grenzen, aangezien de Brusselse uitdagingen eigen zijn aan alle grote Europese steden.

Ik sluit af met twee projecten die mij nauw aan het hart liggen, maar die op langere termijn zullen worden gerealiseerd :

Het eerste, dat in het eerste semester van 2011 zou moeten voltooid zijn, is de publicatie van een **gids over de hedendaagse architectuur**, die zal worden uitgegeven om de meest opmerkelijke projecten die de laatste 50 jaar in Brussel werden verwezenlijkt in de schijnwerpers te plaatsen. Dit werk zal bestemd zijn voor het grote publiek, zowel voor professionelen als voor inwoners die gepassioneerd zijn door de architectuur en de evolutie van hun stad.

De gids zal tevens een leidraad zijn voor de toeristen, die zo kennis kunnen maken met de meest opmerkelijke realisaties van onze hoofdstad en er zal bijzondere aandacht gaan naar projecten die ondanks hun kleinschaligheid de diversiteit en de rijkdom van ons meest recente erfgoed illustreren.

Het tweede, veel ambitieuzere project, dat bovendien op termijn het rechtstreekse vervolg kan worden voor deze tentoonstelling « BOUWEN VOOR BRUSSEL », aangezien zij zich er geheel of gedeeltelijk kan vestigen, is de opening, in Brussel, van een **Huis van de**

Stedenbouw, dat de stedelijke evolutie van onze hoofdstad zou voorstellen, zijn grote projecten, zijn durf enz. Binnenkort zal een opdracht voor projectdefiniëring worden gelanceerd door de Directie Stedenbouw met het oog op de bepaling van de doelstellingen en de haalbaarheid van dit project alsook de meest geschikte inplanting.

Tot besluit zou ik alle ontwerpers van Brusselse projecten eraan willen herinneren dat we vandaag het erfgoed van morgen creëren. Brussel heeft een bewogen stedenbouwkundig verleden, dat tegelijk traumatiserend geweest is (de verbrusseling heeft diepe sporen nagelaten), maar ook vol van ambities en visie. De laatste 20 jaar zijn cruciaal geweest voor de instandhouding van het erfgoed uit het verleden. Laten we ervoor zorgen dat we minstens zoveel pareltjes bezitten, die onze nakomelingen zullen beschermen omdat ze een echt symbool zullen zijn van een stijl, een tijdperk, ons tijdperk.

Hierbij wil ik nog iedereen bedanken die heeft meegewerkt aan de organisatie van deze tentoonstelling, eerst en vooral de Commissaris, Mijnheer Joachim Declerck, Directeur van het « Center for Architectural Research & Development van het Berlage Institute » en zijn team van « Architecture Workroom Brussels ». Zij hebben al hun kennis, hun ervaring en hun energie samengebracht voor de uitwerking van deze tentoonstelling.

Eveneens bedankt aan het begeleidingscomité, dat de voorbereiding van dit evenement stap voor stap heeft opgevolgd, ik denk met name aan de vertegenwoordigers van de Administratieve en Financiële Directie van het BROH, aan de bouwmeester van het Brussels Gewest, Monsieur Olivier Bastin, aan de architecten Michel Jacques, Hans Ibelings en Jean-Didier Bergilez, aan Iwan Strauven van Bozar en aan het Kabinet van Minister-President Charles Picqué

Tot slot bedankt aan de getalenteerde scénografen van het bureau V+, aan de grafisch ontwerpers van het bureau « Projects and Projects », aan de videokunstenaars van « Non fiction story telling » en aan Bozar, dat ermee heeft ingestemd deze tentoonstelling te laten plaatsvinden op deze prachtige locatie.

Ik dank u voor uw aandacht.